

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Розвинені країни світу значну увагу приділяють формуванню цифрової економіки. Базовим орієнтиром для країн ЄС при побудові цифрової економіки є Цифровий порядок (2010), який визначив заходи по досягненню конкретних цілей до 2020 року. Важливою складовою Цифрового порядку ЄС є створення Єдиного цифрового ринку (Digital Single Market) [1, с. 20-22].

Основна проблема розвитку цифрової економіки в Україні – це відсутність системної державної політики в цій сфері. Україна – єдина в Європі країна без власного «цифрового» бачення. Практично всі країни ЄС вже затвердили і власні «цифрові стратегії», Україна ж має тільки проект «Цифровий програми України – 2020», де передбачена стратегічне завдання – усунути технологічний розрив між Україною і розвиненими країнами.

Особливість нової хвилі глобалізації і Четвертої промислової революції: малі та середні підприємства і малі країни можуть бути успішними і конкурентоспроможними, якщо активно впроваджують цифрові технології і розвивають цифрову економіку.

У зв'язку з цим більшість вчених і практиків вважають пріоритетним завданням в глобальному масштабі підвищення доступності до Інтернету, в т. ч. і цінової. Зауважимо, що це є одним з цільових показників Цілей сталого розвитку, (англ. Sustainable Development Goals – SDGs), відомі як «Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року» (англ. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development), затверджені на Саміті ООН зі сталого розвитку 2015 [3, с. 70-77].

В умовах цифрової економіки підготовка висококваліфікованих фахівців з урахуванням потреб ринку і сучасних тенденцій розвитку цифрових технологій набуває особливого значення. Щоб максимально використовувати потенціал цифрових технологій потрібні нові фахівці, що володіють сучасними знаннями, цифровими навичками, здатні до самонавчання, вирішення складних завдань в постійно мінливому середовищі [2].

Одне з найважливіших напрямків розвитку вищої економічної освіти, пов'язане з розвитком цифрової економіки – придбання додаткових професійних компетенцій – актуалізує систему безперервної освіти з використанням онлайн технологій.

Безумовно, система підготовки кадрів для цифрової економіки є основним джерелом її розвитку, а саме підготовки фахівців, які будуть створювати, і застосовувати алгоритми обробки цифрових даних в різних сферах економіки, створювати високотехнологічні товари і послуги, впроваджувати інновації. Однак, залишається неясною роль викладача в таких системах, а також механізми роботи двох сторін в структурі освіти – викладача і студента.

Цифровізація економіки – це не просто переклад даних і процесів з «аналогової» епохи в цифровий вигляд. Тому цифровізація системи освіти не може обмежитися створенням цифрової копії звичних підручників, оцифруванням документообігу та наданням всім школам доступу до швидкісного Інтернету. Це як починати будівництво нового будинку з поклейки шпалер і вибору люстри, замість того, щоб думати про фундамент. Повинен змінюватися сам підхід, чому і як навчати.

Щоб жити в цифрову економіку довго і щасливо, людина повинна володіти культурою споживання інформації і вміти зробити вибір між джерелами інформації, розуміючи свої потреби і зміст цих джерел.

На жаль, вже сьогодні ми бачимо. Що не завжди студент може розібратися в потоці інформації, яка представлена в широкому доступі інтернету.

До того ж експерти впевнені, що цифрова економіка вимагає від людини розвитку навичок самоорганізації, планування, самомотивації, а цьому сприяє індивідуалізація освіти.

Цифрові технології, приходячи в систему освіти, дозволяють індивідуалізувати процес навчання і на етапі освоєння нового матеріалу, і на етапі контролю індивідуальних результатів.

Індивідуалізація освітньої траєкторії стає не тільки можлива технічно, а й необхідна з точки зору підвищення ефективності освітнього процесу. Які завдання ставить перед собою система освіти в досягненні цієї мети? Перш за все, розвиток концепції безперервної освіти, яка передбачає, що навчання є постійним процесом протягом усього життя. Для того, щоб безперервна освіта ставало життєвою нормою, повинна розвиватися структура онлайн-освіти. Це безпосередньо пов'язано з розвитком онлайн-платформ, програмного забезпечення, оцифруванням контенту, з розвитком внутрішньої мотивації людини до навчання. Цифрова економіка вимагає від системи освіти не просто «оцифровки» окремих процесів, а зміни змісту освітнього процесу.

Лі Куан Ю, перший прем'єр-міністр республіки Сінгапур, один з творців сінгапурського економічного дива стверджував: «Нова лінія розділу пройде в світі між тими, хто володіє знаннями, і тими, у кого їх немає. Ми повинні вчитися, щоб стати частиною світу, заснованого на знаннях» [4, с. 517-520].

А для цього, мабуть, самі лідери освіти повинні навчитися не боятися вже втіленого майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Thorp H., Goldstein B. Engines of Innovation: The Entrepreneurial University in the Twenty First Century. Chapel Hill North Carolina: UNC-Chapel Hill Press, 2010. – 234 с.
2. Абзгильдин Д. А. Учебно-методические аспекты преподавания экономических дисциплин в вузе // Международный научный вестник. – 2018. – № 3-5. URL: <http://eduherald.ru/ru/article/view?id=18477>.
3. Апчерч М. В цифровую пустоту? // Upchurch, M., – 2016. / «Into the digital void?». In: International Socialism. Available at: – 2016.– 217 p.
4. Ли Куан Ю. Из третьего мира – в первый. История Сингапура (1965 – 2000) – М.: Манн, Иванов, Фербер, 2015. – 576 с.